

KIRKEHØJSKOLE

for Skads Provsti

EFTERÅR 2021



PROGRAM

Praktisk information

Som følge af de mange aflysninger i sæsonen 2020-21 har vi i efterårssæsonen 2021 planlagt seks foredragslørdage. Vores foredragsholdere har heldigvis været så fleksible, at det kan lade sig gøre at gennemføre alle de oprindeligt planlagte foredrag.

Det betyder, at der er to overordnede temaer for sæsonen: De syv Dødssynder samt Tro og overtro. På midtersiderne findes en oversigt over datoer, temaer og foredrag.

Kirkehøjskolen er et fællesprojekt for Skads Provsti. De enkelte foredrag kan høres uafhængigt af hinanden, og arrangementerne foregår i **Sognehuset ved Vor Frelzers Kirke, Kirkegade 24, 6700 Esbjerg**. Der er gratis adgang, og mad og drikke kan medbringes.

Lørdag 11. september

10.15 – 11.45 og 12.15 – 13.45

”Sandheden om de syv dødssynder”

Martin Herbst

Cand.theol., præst

Forfatter, foredragsholder



Målet er mere livsmod og livsglæde. Rejsen dertil er en ny forståelse af de syv dødssynder.

På denne højskoledag gør Martin Herbst op med samtidens negative, fejlagtige syn på synd og viser, at de syv dødssynder er nøglen til at forstå, hvordan vi lever helhjertet, nyder livet sammen og gør verden til et bedre sted for vore efterkommere.

Med vanlig dedikation og indsigt vender Martin Herbst mængder af literære og idéhistoriske sten i sin søgen efter sandheden om De syv Dødssynder. Hvordan opstod traditionen om De syv Dødssynder?

Hvorfor har den spillet en afgørende rolle for det vestlige menneskes selvforståelse, dannelse og kultur? Hvem er de toneangivende dødssyndstænkere gennem historien? Hvorfor benyttede Dante De syv Dødssynder som det strukturerende princip for Den Guddommelige Komædie, der er verdens mest kommenterede litterære værk? Var der andre end Martin Luther, der tog fejl, når de vendte De syv Dødssynder ryggen? Og hvordan kan vi som moderne mennesker forstå os selv bedre og udvikle os godt ved at begribe De syv Dødssynder til bunds?

På en klar og vedkommende måde formidler Martin Herbst svarene på disse spørgsmål, og undervejs bliver det tydeligt, at læren om de syv dødssynder ikke repræsenterer et uheldigt levn fra en mørk fortid, men en kilde til selverkendelse, spiritualitet og livsmod.

Lørdag den 18. september

10.15 – 11.45 og 12.15 – 13.45

”Det juridiske perspektiv kontra det kristne”

Christian Notlevsen

Domstolsjurist

Funktionschef for Skifteretten, dommer i straffesager



Lovgivning og kristendom, synd og forbrydelse, skyld og moral, har – ud over at være et eksklusivt emne for filosoffer og skribenter - traditionelt haft en tæt samfundsmæssig sammenhæng. I foredraget beskrives kristendommens historiske og aktuelle betydning for retssystemet med hovedvægten på især De syv Dødssynders indflydelse på det kriminelle forsæt, og De 10 Buds indflydelse på dansk lovgivning.

Ud over den historiske udvikling inddrages dilemmaer fra konkrete afgørelser og aktuel lovgivning.

Lørdag 25. september

10.15 – 11.45 og 12.15 – 13.45

”Magi og trolddom i middelalderen”

Torben Svendrup

Historiker, ph.d.

Underviser, forfatter og TV-vært



Dette PowerPoint-foredrag vil give et indblik i en verden vi ikke længere kender, en verden hvor magi og trolddom var en del af dagligdagen. I foredraget møder vi både magien som den eneste vej til helbredelse og den onde trolddom. Kirkens og bøndernes forskellige holdning til trolddom er en væsentlig del af foredraget; vi møder derfor troldkællingen som selv Lucifer var bange for. Kirken sagde at det var det rene vrøvl, men bønderne var overbeviste om det, og det kan vi den dag i dag se i kalkmalerierne.

Magi og trolddom i reformationen og tiden derefter

I 100-året for reformationen i 1617 forbød Christian 4. brugen af magi, også i plejen af syge. Den kloge kone/mand blev gjort til en heks. Under og lige efter reformationen havde den nye kirke nogle radikale krav til kongen: der skulle føres en hård politik over for troldfolk. Man krævede dødsdomme og hurtige processer.

Resultatet var en lang række hekseprocesser der nåede deres højdepunkt under Christian 4., som nærmest var besat af tanken om, at hekse var ved at ødelægge hans rige.

Foredraget ser på hvem der blev brændt på bålet og hvorfor.

Lørdag 2. oktober

10.15 – 11.00 og 12.00 – 12.45

”Dødssynderne – et bidrag”

Georg Metz

Journalist og debattør



Menneskenes hyppige trang til at søge det en-tydige og rette ind efter absolutte værdiforestillinger modvirkes af humorens flertydighed og den uregerlige litteratur.

Om det ligefrem er en synd eller en dødssynd at forfølge et kollektivt mål kan selvfølgelig diskuteres. Men i givet fald kan synspunktet komme i konflikt med visse politiske bevægelser og religiøse retninger, hvor vrede og hovmod angiver kammertonen, og forfængeligheden ikke står for fald.

Under alle omstændigheder forekommer kvalificeret tvivl mere frugtbar end håndfast sikkerhed. Dette kan man også kalde: humor som overlevelse.

DATO	TIDSRUM	TEMA	FOREDRAGSHOLDER	TITEL
11.9.	10.15 – 11.45 + 12.15 – 13.45	De syv Dødssynder	Martin Herbst Cand.theol., forfatter, foredragsholder og rejseleder	Sandheden om De syv Dødssynder
18.9.	10.15 – 11.45 + 12.15 – 13.45	De syv Dødssynder	Christian Notlevsen Domstolsjurist, funktionschef for Skrifteretten, dommer i straffesager	Det juridiske perspektiv kontra det kristne
25.9.	10.15 – 11.45 + 12.15 – 13.45	Tro og overtro	Torben Svendrup Phd., historie	Magi og trolddom før og efter Reformationen
2.10.	10.15 – 11.00 + 12.00 – 12.45	De syv Dødssynder	Georg Metz Journalist og debattør	Dødssynderne – et bidrag
30.10.	10.15 – 11.45	Tro og overtro	Anna Grethe Bech Cand.mag.	Fra Maren Splid til Dannie Druehyld
	12.15 – 13.45	Tro og overtro	Jesper Frøkjær Sørensen Lektor i religionsvidenskab Århus Universitet	Magi i det moderne
27.11.	10.15 – 11.45	Tro og overtro	Ken Ramshøj Christensen Lektor, Århus Universitet	Hvad tror danskerne på?
	12.15 – 13.45	Tro og overtro	Niels Christian Hvidt Dr.theol., professor	Mirakler – møder mellem himmel og jord

Lørdag 30. oktober

10.15 – 11.45

”Heksebryg – om hekse i virkeligheden og i eventyr; fra Maren Splid til Dannie Druehyld”

Anna Grethe Bech

Cand.mag., fhv. lektor, historiefortæller



I foredraget fortælles historien om Maren Splid, som endte på bålet i 1841, ligesom Christian 4.’s lovgivning og dattidens syn på hekse inddrages. Endvidere fortælles der folkeeventyr med hekse, og deres rolle i eventyrene fortolkes. Der trækkes en linje frem til nutidens hekse, bl.a. Dannie Druehyld, og vi ser på hvem der kalder sig hekse i dag, og hvad de står for.

Lørdag 30. oktober

12.15 – 13.45

Magi i det moderne?

Jesper Frøkjær Sørensen

Lektor i religionsvidenskab,

Århus Universitet



Magiske ritualer og overtro har en fascinerende kraft over det moderne menneske. På trods af århundreders aktive modstand både fra etableret religion og fra videnskaben, rammes vi stadig af en kombination af overbærenhed, fascination og måske ligefrem frygt, når magikeren presser sine nåle gennem voodoo-dukken, eller den kloge kone fremsiger sine formularer på et ukendt sprog.

Selv om magien i mange år har været forbundet såkaldt primitive mennesker fra vores fjerne fortid eller fra fjerne egne, synes magien aldrig at have forladt os. I dette foredrag skal vi både se ind i menneskets sind og ud i vores samfund for at forstå, hvorfor magi på én gang synes at være en del af det at være menneske, og hvorfor religioner risikerer at blive irrelevante, hvis de ganske fjerner det magiske fra deres midte.

Jesper Frøkjær Sørensen er lektor i religionsvidenskab ved Institut for Kultur og Samfund, Aarhus Universitet. Han har i to årtier forsket i det psykologiske grundlag for menneskers forestillinger, herunder særligt, hvad der ligger til grund for ritualer og magiske forestillinger. Han er forfatter til Tænkepausen Magi.

Lørdag 27. november

10.15 – 11.45

**”Hvad tror danskerne på?
- om tro og overtro, bevidsthed og
hjernen”**

Ken Ramshøj Christensen

Lektor, Institut for kommunikation og kultur,
Århus Universitet



Foredraget er baseret på en stor spørgeundersøgelse af hvad danskerne tror på, såsom engle, hekse, spøgelser og UFO'er. Undersøgelsen viser, at troen på det overnaturlige er udbredt, men også at folk ikke tror på hvad som helst, og at der er stor forskel på hvad mænd og kvinder tror på.

I foredraget kommer Ken Ramshøj Christensen også ind på hvordan hjernen fungerer, og hvordan det kan forklare visse sammenhænge og mønstre i hvad vi tror på.

Lørdag 27. november

12.15 – 13.45

**”Mirakler – møder mellem
himmel og jord”**

Niels Christian Hvidt

Dr. theol., professor



Foredraget tager udgangspunkt i, hvordan man i det hele taget forstår og definerer mirakler. Dernæst giver det via nogle af billedkunstens smukkeste gengivelser af berømte bibelske mirakler et vue over, hvor vigtige Biblens underberetninger har været for vesterlandsk kulturhistorie.

Til sidst skildres to - tre nutidige case-stories om mennesker, der har oplevet mirakler i vores tid.

Programudvalget består af Christian Bogh, Lisbeth Kodal, Ulla Nielsen og Birthe Toft.

Kontakt: Ulla Nielsen, tlf.: 2462 2792, E-mail: ugniels@gmail.com

Datoer for arrangementer i foråret 2022: 29. januar, 26. februar og 26. marts